

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Д-р Риналдо Шишков, дмн

**НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И
НАУЧНА СТЕПЕН “ДОКТОР”**

на

Валентина Златанова Семерджиева

**С тема : Усъвършенстването счетоводния мениджмънт
в университетските болници –предпоставка за
финансовата им стабилизация**

Научен Ръководител проф. д-р Петко Салчев

Доц. Даниела Фесчиян

1.ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА НА ДОКТОРАНТА :

Представеният комплект материали е подадени в срок и в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция № 6 от Наредба № 3 за академичния състав на ВСУ”Черноризец Храбър” Варна.

2. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ:

Валентина Златанова Семерджиева има завършено висше икономическо образование – магистър по икономика. Заеманите от нея длъжности са както следва: плановик, организатор ТРЗ, счетоводител, заместник главен счетоводител и главен счетоводител в различни предприятия. Била е също и Председател на съвета на директорите в „Полиграфия“ ЕАД- Пловдив, директор дирекция „Бюджет и финанси“, член на надзорния съвет на „Общинска агенция по приватизация „ в община Пловдив, дирекция“ Бюро за финансово разузнаване“ София-Главен експерт, зам.изпълнителен директор, член на съвета на директорите в „Електроразпределение“ ЕАД Пловдив, хоноруван преподавател на в „Европейски колеж по икономика и управление“- Пловдив, Главен счетоводител на УМБАЛ”Свети Георги”ЕАД.Пловдив, и ДКЦ V- Пловдив

Г-жа Семерджиева е автор и съавтр на :

2002 г. Автор на учебник по бюджетно счетоводство за ЕКИУ;

2004 г. Сертификат за обучение по международни счетоводни стандарти;

2005 г. Курс-квалификация по Здравен мениджмънт в МУ - Пловдив;

2006 г. Сертификат по прилагане на международни стандарти за финансови отчети в България;

2007 г. Автор на втори учебник по бюджетно счетоводство за ЕКИУ;

2008 г. Сертификат за вътрешен одитор по ISO 9001-2000;

2009г. „Наръчник на практиканта-общински служител”: Сборник управленски казуси по оперативна програма”РЧР”проект BG051PO001/07/3.3-01/095:ЕКИУ 2009г.

2011 г. Автор на научна публикация „Комуникативност на счетоводната система”.

2012 г. Автор на научна публикация „Счетоводството като източник на информация за управлението”

2013г. Автор на научна публикация „Причини за възникване на задълженията в университетските болници – търговски дружества”

2013г. Автор на научна публикация „Accounting as a Source of Management Information Nature of accounting as an information system”, Vidya International Journal of Management Research, January-July 2013, India

3.АКТУАЛНОСТ НА ПРОБЛЕМА РАЗРАБОТЕН В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Предложения дисертационен труд на тема “ Мястото и ролята на счетоводния мениджмънт при откриването и решаването на системни проблеми в управлението на лечебните заведения-търговски дружества” представлява научно-приложно изследване, ориентирано към проблема за подобряване финансовото управление на болници - търговски дружества. Работата е изследване на взаимоотношенията между общия мениджмънт и финансово счетоводната отчетност в университетски болници- търговски дружества. Тя изследва част от натрупаните финансови конфликти и дефицити от интердисциплинарна гледна точка. Разглежда също и причините довели до натрупването на задължения в университетските болници – най-ключовото звено в здравеопазната ни системата. Идеята на автора е чрез методите на счетоводната практика и счетоводния мениджмънт да се структурират предложения за преодоляване на системни проблеми .Този подход правят дисертационното изследване актуално и значимо тъй като е насочено в посока обединяване усилията на различни професионални групи – медици, юристи, икономисти за преодоляване икономическите проблеми на болничното здравеопазване.

Актуалността на темата и предложеният в нея подход е свързана и с това, че от една страна медицинската дейност е недофинансирана, а от друга са исканията и очакванията на обществото, законовите неуредици свързани с работата на НЗОК както и неясните методи за остойностяване на клиничните пътеки, императивно налагане на приетите от НЗОК цени, забавени плащания и свръхмерни санкции. Всичко това изисква изключително ясен и гъвкав подход, какъвто се предлага в работата.

4. СТРУКТУРА НА РАБОТАТА:

Работата е структурирана в три глави, увод, заключение и библиография.

Увода и литературния обзор са представени в 126 стр. а „изследването“ трета глава 106 стр. работата съдържа 27 таблици с данни интерпретирани в текста.

В увода авторът представя мотивировка на актуалността на набелязаната тема.

Целта, която е представена в този раздел съответства на избраната за дисертационната работа тема..

Предложените хипотези също са съответни на заглавието.

Задачите са формулирани конкретно.

Обекта на изследване - седем болници е еднотипен статут на регистрация, но нееднотипна дейност.

Методология: като постановка адекватна на набелязаната тема.

Главите „Първа „ и „Втора“ -представяват литературния обзор и разглеждат „Конфликти и дефицити в здравеопазването“ и „Счетоводството като източник на информация и управление“.

И двете глави са написан компетентно, с професионален поглед върху проблемите, но с излишно много детайли които не обслужват набелязаната тема.

Глава “Трета”- същността на работата отново показва добро познание от автора на проблема. Главата представлява анализ на проблемите.

Заключение – представя обобщено разглежданият проблем . Тук се представят изводите и приносите от проведеното изследване.

5. ЛИТЕРАТУРА:

Представените литературни източници са 164 от които 134 На кирилица, 30 на латиница и 8 интернет адреса. Литературата е подбрана добре и съответства на разработения проблем.

6. КОМПЕТЕНТНОСТ :

Авторът е добре запознат с разглежданата в работата материя. Това личи както от настоящата разработка така и от трудовият му път като икономист на различни позиции, които му дават възможност задълбочено и многосочно обхващане на проблема.

6. МЕТОДОЛОГИЧНИ АСПЕКТИ:

Данните, върху които е изградено настоящото изследване са взети от публикуваните в търговския регистър годишни финансови отчети на университетските болници.

Основният проблем разглеждан в работата е търсене на баланс между устойчив начин на осигуряване на по-добро здраве при ефективно използване на финансовите ресурси.

Изследването мотивира тезата, че в условията на криза, на неприключили реформи в здравеопазването и ограниченост на ресурсите, усъвършенстването на счетоводния мениджмънт в лечебните заведения го превръща в подходящ инструмент за стабилизиране на финансовото състояние на болниците.

Авторът е положил усилие да синтезира научни знания в областта на съвременната парадигма на финансирането и управлението на здравните

системи и счетоводството, като предлага въвеждането на надеждна, унифицирана и съпоставима система на отчетност в университетските болници.

7.ЕЗИКА И СТИЛ:

Използвания стил на изложение показва познанията на автора на разглежданата материя предпоставка за което е нейният професионален опит и научно-преподавателската и дейност.

8.ПРИНОСИ И ЗНАЧИМОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И НАПАРЕНИТЕ ИЗВОДИ

Приносите на дисертационната работа са структурирани в пет пункта. Всички те са с приложно научен характер.

Преносните моменти на изследването имат за цел създаването на точна и достоверна информация за микро и макро анализи в системата на лечебните заведения за болнична помощ. Въвеждането в практиката на предложените модели са от значение за измерването на разходите, за оценка и сравнимост на дейността на болниците.

Приносите в резултат на извършеното изследване са свързани и с даване на решения за управленски позиции в мениджмънта на университетските болници и мястото на счетоводния мениджмънт.

Разгледаните в тази дисертация задачи дават своя принос за разрешаване на част от финансовите конфликти и дисбаланси в управлението на здравеопазването.

Приносите на настоящата работа са свързани и с дефиниране на понятието за счетоводен мениджмънт като пресечна точка между счетоводната теория и счетоводната практика.

Прави се и мотивирани предложение за промяна на законодателството с цел приемане на едни и същи правила за счетоводна политика в лечебните заведения – търговски дружества, за въвеждането на специален счетоводен стандарт, определящ единна методология за отчетността в болниците и унифициране на годишните им отчети. Предлаганите в тази връзка концептуални модели – на унифицирани годишни финансови отчети на болниците, на остойносттаване на единицата болничен продукт чрез методите на счетоводството, на философията на комуникативността на счетоводството в лечебните заведения могат да се приемат като крачка в положителна посока и реализиране на практически ефект в рационалното и ефективно използване на ресурсите в здравеопазването. Предлаганите модели биха въвели унифицирани добри практики при изграждането на качествено, устойчиво и с ясни отговорности и отчетност здравеопазване

Към процедурата са представени две писма от дългогодишни ръководители на лечебни заведения, които са се запознали с изследването на докторантката – от доц.д-р Илия Баташки, бивш директор на МБАЛ”Св. Георги”Пловдив ,а понастоящем депутат и член на Комисията по здравеопазване в Парламента и д-р Георги Кръстев – ръководител на ЛЗ в Пловдив, Председател на РС на БЛС - Пловдив и член на УС на БЛС. и двамата дават висока оценка на получените резултати с препоръки за бъдещото им внедряване.

9.АВТОРЕФЕРАТ:

Авторефератът епикритично представя дисертационния труд запознава читателя с тезите на автора и откроява неговите приноси.

10.ПУБЛИКАЦИИ СВЪРЗАНИ С ДИСЕРТАЦИОННИЧ ТРУД

2011 г. „Комуникативност на счетоводната система”.

2012 г. „Счетоводството като източник на информация за управлението”

2013г. „Причини за възникване на задълженията в университетските болници – търговски дружества”

2013г. „Accounting as a Source of Management Information Nature of accounting as an information system”, Vidya International Journal of Management Research, January-July

Всички представени публикации са свързани с разглеждания в дисертационния труд проблеми.

11.КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ.

Методологичен проблем на настоящата работа , във финансов аспект е , че проучвания период е 2000-2011 г, а финансиране по линията на НЗОК е от средата на 2001г. Този период не е разгледан като предпоставка за „заварени дългове“. От друга страна въпреки, че регистрацията на болниците е еднотипна, като университетски , търговски дружества, структурата на работа, т.е. набора и обема на клиничните пътеки и други дейности финансирани от МЗ е различен. Така например МБАЛ“Пирогов „ коренно се отличава от останалите. Друг методологичен проблем е че финансирането на дейности чрез МЗ не е еднотипно, за различните болници, предвид различието в дейностите които те изпълняват.

Недостатъчно е разгледан проблема за натрупаните дългове свързан с това, че обследваните болници са консултативни звена за големи региони, а това повишава средния разход с около 30%. Изследвайки тези и други особености в работата на университетските болници, за разлика от останалите регистрирани като търговски дружества, авторът би могъл да представи алгоритъм за управленско поведение по отношение взаимовръзката мениджмънт на лечебната и финансова дейност на болниците търговски дружества-въобще.

Използваният език на моменти е повече повествователен отколкото възприетия за такъв тип научни разработки.

Статистическите и „сурови“ данни дават възможност и за други изводи , които биха обогатили работата.

12.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представения дисертационен труд разглежда актуален за здравеопазването ми към момента проблем. Автора показва отлични практически познания и професионален поглед върху проблема. Работата, като структура, е съобразна с възприетите изисквания . Направените, от автора, изводи и препоръки имат реален приложно-научен характер .Като цяло работата отговарят на формалните и възприети критерии за завършен дисертационен труд. В тази връзка са налице необходимите основания да предложи на уважаемото Научно жури да присъди на Валентина Златанова Семерджијева образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 3.7 Администрация и управление по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство”

18.10.2013

Рецензент:

проф. Д-р Р.Шишков, дмн